

Mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger

Herning Kommune – Børn og Læring

Lovgrundlaget

Skolefritidsordninger arbejder ud fra folkeskolelovens formålsparagraf, der gælder for folkeskolens samlede virke. Skolefritidsordningerne er et pædagogisk tilbud inden for skolens rammer, og de skal bidrage til opfyldelse af folkeskolens formål ved at fremme børns trivsel, udvikling og læring.

Krav til mål- og indholdsbeskrivelsen fremgår af *Bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger*:

[Bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger \(retsinformation.dk\)](https://www.retsinformation.dk/Bekendtgørelse-om-krav-til-indholdet-af-mal-og-indholdsbeskrivelser-for-folkeskolens-skolefritidsordninger)

Formålet med mål- og indholdsbeskrivelserne

Formålet med mål- og indholdsbeskrivelsen er overordnet at give borgerne mulighed for at få indblik i den enkelte kommunes prioriteringer og serviceniveau i forhold til kommunens skolefritidsordninger.

Skolebestyrelsen skal desuden fastsætte princip for skolefritidsordningens virksomhed. Mål- og indholdsbeskrivelsen skal lokalt ses i sammenhæng hermed. Begge dele skal offentliggøres på skolens hjemmeside.

Udvikling på SFO-området

Herning Kommune har i skoleåret 2022-2023 deltaget i et partnerskab med KL omkring kvalitet i SFO- og klubtilbud. I den forbindelse har en arbejdsgruppe været samlet om at beskrive det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag. Arbejdsgrundlaget beskriver 5 pejlemærker, som skaber sammenhæng mellem den fritidspædagogiske vision og hverdagen i de fritidspædagogiske tilbud.

Tanken med pejlemærkerne er at disse kan benyttes lokalt i refleksioner og drøftelse af kvaliteten i tilbuddet. Således forankres det overordnede formål med respekt for de lokale rammevilkår. Det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag understøtter et godt og indholdsrigt fritidsliv for børn og unge.

Denne skabelon er arbejdsgruppens forslag til ny skabelon. Det er obligatorisk for skolerne at have en mål- og indholdsbeskrivelse på hjemmesiden. Denne skabelon kan være en hjælp hertil, men skolerne har lokal frihed til at vælge anderledes. Skabelonen er gjort webtilgængelig i det omfang skolerne blot fylder tekst ind i tekstbokse.

Mål- og Indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger i Herning Kommune – Fællesdel

Alderstrin i skolefritidsordninger i Herning Kommune

Skolefritidsordningerne i Herning Kommune går fra og med det år, hvor barnets starter i Børnehaveklassen til og med 4. klasse. Det betyder at børnene er fra 5 år til 11 år. Dog rummer nogle af special SFO'erne børn fra 5 – 17 år.

Udmøntningen af Børne- og Ungepolitikken

Skolefritidsordningen er en vigtig del af skolens samlede virke. Dette betyder at pædagoger og lærere med udgangspunkt i kommunens Børne- og Ungepolitik og det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag samarbejder om barnets alsidige udvikling.

Samspillet mellem de pædagogiske aktiviteter, skolens undervisning og samarbejdet med forældre

De fagprofessionelle i skole og skolefritidsordning skal i samarbejde give forældrene den bedst mulige indsigt i barnets samlede situation i undervisnings- og fritidsdelen. Arbejdet og samarbejdet med barn og forældre sker ud fra et helhedssyn på barnet. Samarbejdet mellem undervisnings-/fritidsdelen og forældre skal ske i gensidig respekt for hinandens forskellige roller og skal basere sig på ligeværdig dialog.

Lektiestøtte

Skolefritidsordningen kan ved behov give tid og rum til at læse lektier og tilbyder hjælp og støtte. Dette sker i samarbejde mellem lærere, forældre, børn og skolefritidsordning.

Børn med særlige behov og forudsætninger

Der arbejdes for at alle børn inkluderes og gives deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Dette omfatter børn med fysiske og psykiske handicaps, samt børn med sociale vanskeligheder og andre særlige udfordringer. Alle børn skal i det daglige møde omsorg og passende udfordringer, uanset hvilke forudsætninger de bringer med sig. Arbejdet kan i perioder kræve individuelle handleplaner og særlige pædagogiske tiltag. Denne opgave fordrer et tæt samarbejde mellem fagprofessionelle, forældre, børn og relevante eksterne parter.

Inddragelse af krop, bevægelse og sundhed

Krop, bevægelse og sundhed er en integreret del af arbejdet i skolefritidsordningerne. Det afspejles i hverdagens aktiviteter, der stimulerer børnenes fysiske og motoriske udvikling, med

udgangspunkt i børnenes interesse og formåen. Skolefritidsordningerne kan i den sammenhæng etablere samarbejde med idrætsforeninger og øvrige lokale tilbud. Oplevelser og aktiviteter i naturen kan ligeledes understøtte børnenes generelle sundhed. Målet er at børnene udvikler en grundlæggende glæde ved at bevæge sig, være fysisk aktive, samt opholde sig i naturen.

Balancen mellem voksenorganiserede og børneinitierede aktiviteter

Alle børn skal opleve at blive hørt og have konkret medbestemmelse i deres dagligdag. Derfor skal aktiviteterne i SFO'en foregå i en vekselvirkning mellem voksenorganiserede og børneinitierede aktiviteter. I Herning Kommune er inddragelse af børn og unge et budgetmål og dermed et særligt fokusområde.

Overgang fra dagtilbud til SFO

Børne- og Familieudvalget i Herning Kommune har haft overgangen fra daginstitution til skole og SFO som et indsatsområde, og der er vedtaget en årsplan for en sammenhængende overgang fra dagtilbud til skole:

[Link til Herning Kommunes hjemmeside vedrørende årsplan for overgang fra dagtilbud og skole](#)

Yngre børns særlige behov

Herning Kommunes skolefritidsordninger modtager børn fra de er 5 år. Praksis for det pædagogiske arbejde med førskolebørnene fremgår af de enkelte skolefritidsordningers mål- og indholdsbeskrivelser.

Revision

Fællesdelen for Herning Kommunes Mål- og Indholdsbeskrivelse revideres i 2025. Den lokale del af mål- og indholdsbeskrivelsen evalueres og justeres hvert andet år.

Lokale kommentarer til fællesdelen, herunder lokale alderstrin.

Engbjergskolen har et tæt samarbejde med Kernehuset- Engblommen. Vi sørger for at der er kendte voksne med i overgange og kendte artefakter. Vi er så heldige at begge institutioner ligger som tætte naboer som giver mulighed for mange gensidige besøg.

Vores SFO er opdelt i SFO1 for børn i børnehaveklasse til 2. klasse og SFO 2 for børn fra 3.- 4. klasse.

I SFO 1 arbejder vi aldersintegreret og funktionsopdelt. Her kan alle børn deltage i aktiviteter. For at sikre et stille rum – særligt i efteråret – omdanner vi børnehaveklasseområdet til Oasen, - som er et stille område særligt for vores børnehaveklasse-elever.

I SFO 2 er der kun aktiviteter for 3.-4. årgangselever.

For alle børn er der ude-tirsdag med fokus på udeaktiviteter, leg og bål på tværs af aldre.

Vi har særlige musiktilbud i form af bandklub i løbet af SFO-tiden.

*Skolen har fælles personalemøder med alle ansatte for at vi kan fastholde et fælles børnesyn, skolesyn, lærings- og udviklingssyn og en vision. **Se skolens pædagogiske grundlag og vision på skolens hjemmeside,***

som mere detaljeret beskriver fritidsdelen. Den kan med fordel læses sammen med denne indholdsbeskrivelse.

Fritidspædagogisk arbejdsgrundlag

Fritidspædagogikkens omdrejningspunkt er *dannelse* - og hvordan det enkelte menneske træder i kontakt med verden omkring det. Samvær og aktiviteter drives af interesse og lyst for derigennem at værne om børn og unges mulighed for leg, frihed og medbestemmelse. Sigtet er at udvikle *myndighed*, forstået som evnen til på én gang at tage vare på sig selv og fællesskabet. Fritidspædagogikken bidrager således til den enkeltes mulighed for et rigt og glædesfyldt liv samt til samfundets sammenhængskraft. Herning Kommunes fritidspædagogiske arbejdsgrundlag understøtter et godt og indholdsrigt fritidsliv for børn og unge og former fællesskaber, hvor der er plads til såvel *at gøre* som *at være*.

Alle børn og unge:

- deltager i forpligtende fællesskaber
- medskaber egen fritid
- leger, bevæger sig og er kreative
- oplever sjov, sammenhæng og meningsfuldhed i hverdagen
- udvikler sig til selvstændige og sociale individer

Pædagogik og hverdag

De fem pejlemærker skaber sammenhæng mellem det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag og hverdagen i de fritidspædagogiske tilbud. Pejlemærkerne benyttes lokalt i refleksioner og drøftelser af kvaliteten i tilbuddet. Således forankres det overordnede formål med respekt for de lokale rammevilkår.

Pejlemærke 1: Barnet og den unges perspektiv

Balancen mellem voksenorganiserede og børneinitierede aktiviteter er afgørende for fritidspædagogikken.

Ambitionen om at det skal være sjovt og meningsfuldt at deltage i fritidspædagogiske tilbud, betyder at børn og unge, skal have konkret indflydelse på egen hverdag.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan får vi børnene på banen?

På Engbjergskolen betyder det at

- *vi holder månedlige møder med vores Børneråd, som har et særligt ansvar for at hjælpe os med at udvikle SFO-en til gavn for alle børn.*
- *pædagogerne holder ugentlige børnemøder med SFO 1 for at inddrage børnene og fortæller hvad der skal ske i den nærmeste tid.*
- *vi har særligt fokus på at inddrage elevernes ønsker i valg af aktiviteter.*
- *vi har en særlig opmærksomhed på at børns skal have plads rammer og inddrages i forhold til deres modenhed, alder og kompetencer.*
- *Vores SFO er opdelt med tid til voksenstyrede aktiviteter og tid til børneinitierede aktiviteter.*

Pejlemærke 2: Forældresamarbejdet

De fritidspædagogiske tilbud ser værdi i en åben og ærlig forældrekontakt. Der er opmærksomhed og nysgerrighed omkring formidlingen af fritidspædagogikkens bidrag til i børnenes udvikling – og der arbejdes kontinuerligt med at give forældrene indsigt i - og indflydelse på hverdagen.

Særlig de ansatte i sfo'erne er i en privilegeret position, ofte med daglig kontakt til forældrene. De øvrige tilbud arbejder via andre kommunikationskanaler – alle med fokus på relevant

informationsudveksling og tillidsfuldt samarbejde om børnenes og de unges trivsel og udvikling.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan får vi forældrene i tale - og hvad er det vigtigste for dem at vide?

På Engbjergskolen betyder det at:

- *vi udsender månedlige aktivitetsplaner over Aula og hænger månedsplaner op på opslagstavle. Hver dag sættes piktogrammer op udenfor SFO-køkkenet, så alle kan orientere sig i dagens aktiviteter.*
- *forældre skal enten hente deres barn med mindre, at barnet er selvbestemmer. Det betyder mange gode snakke med forældre i dagligdagen.*
- *SFO-ansatte er altid en del af forældremøderne i efteråret.*
- *vi inviterer til flere forældrekafter i løbet af året.*

Pejlemærke 3: Sammenhæng og helhed

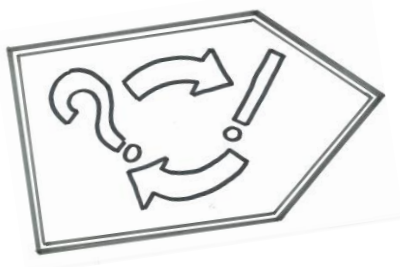
Fritidspædagogikken er optaget af 0-18 års-perspektivet og sammenhæng i børnenes og de unges liv. Fritidspædagogikken fungerer som bindeled mellem hjem, dagtilbud, skole, skolefritidsordning, juniorklub, ungdomsskole og øvrige fritidstilbud. Særligt overgangen dagtilbud-skole-sfo er et fritidspædagogisk indsatsområde, hvor der arbejdes tæt sammen med dagtilbudspersonale og folkeskolelærere. Fritidspædagoger arbejder ofte på tværs af skole og skolefritidsordning, og bidrager med fritidspædagogisk faglighed og sindelag, der kan inspirere samværsformer og struktur i skolen. Fritidspædagoger indgår i samarbejdet med ligeværdighed og bidrager med pædagogprofessionens styrke i arbejdet med det sociale fællesskab.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan skaber jeg tryghed og sammenhæng i det enkelte barns liv?

På Engbjergskolen betyder det at

- *vi har en fast morgenåbner hver morgen + skiftende pædagoger til at skabe den gode rolige start på dagen hver dag.*
- *vi har mange fællesmøder med skoledelens ansatte om drøftelser af børn, børne- og skolesyn.*
- *vi deltager i mange fælles aktiviteter med andre SFO-er i løbet af året.*
- *vi har skolepædagoger som er ansat i både undervisnings- og fritidsdel til at sikre den røde tråd for børnene.*

Pejlemærke 4: Fritidspædagogisk faglighed

Relationsarbejde og rammesætning er omdrejningspunkt for udøvelse af den fritidspædagogiske faglighed.

Fritidspædagogen arbejder ved at forme miljøer, hvor børn kan udfolde sig og udfordres – og fritidspædagogen positionerer sig ved siden af barnet og fornemmer, hvornår der skal tages initiativ og gives plads.

- Fritidspædagogikken inspirerer til leg, eksperimenter og fremmer kreativ tænkning og udfoldelse.
- Fritidspædagogikken er inkluderende og øger børnenes deltagelsesmuligheder og fællesskabets kvaliteter.
- Fritidspædagogikken insisterer på at dannelsesperspektivet forener læring, trivsel og almen udvikling.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan inviterer jeg alle børn til at tage del i sammenhænge, hvor de udvikler sig?

På Engbjergskolen betyder det at vi har beskrevet vores fritidspædagogiske faglighed således:

Formålet for Engbjergskolens SFO

- *Vi ønsker at være en SFO, der balancerer mellem at børn oplever trygheden, de kendte rammer og voksne **samtidig** med, at børnene skal have mulighed for at blive udfordret og søge de lege og aktiviteter som de har lyst til.*
- *Vores SFO's opgave er, at vi skaber de gode, udfordrende og trygge miljøer og rammer, hvor børn vil kunne udfolde sig og udfordres. Vi vil være et sted, hvor børnene får plads til selv at tage initiativer men også hjælpes ind i lege/aktiviteter og relationer, hvis der er brug for det.*
- *Derfor vil SFO- en veksle mellem at sætte aktiviteter i gang og lade børnene selv tage initiativ til dette.*
- *Børnene skal opleve at det er sjovt, hyggeligt og meningsfuldt at komme i vores SFO.*
- *SFO-en skal være et sted, hvor der er masser af plads til inspirerende lege, eksperimenter og kreativitet. Det skal være et sted, hvor børne oplever at lykkes med at deltage i de inkluderende fællesskaber.*
- *Vi har særlig fokus på at inddrage børnenes ønsker i valg af aktiviteter.*

--

Pejlemærke 5: Ledelse tæt på praksis

Fritidspædagogikkens kvalitet afhænger af fagprofessionel ledelse af rammer og indhold. Gennem dygtig ledelse realiseres fritidspædagogikkens udviklingspotentiale og kvaliteten af tilbuddene vurderes, evalueres og udvikles. Ledelsen er særlig opmærksom på kompetenceudvikling, rekruttering og fastholdelse af medarbejdere – og på hvordan der samarbejdes med de øvrige aktører i børnenes og de unges liv. Ledelsen arbejder for at udvikle rum og fysiske rammer, som er målrettet fritidspædagogisk samvær

og aktiviteter.

Den dygtige fritidspædagogiske leder spørger sig selv: hvordan udvikler vi organisationen, så den bedst muligt bidrager til børnenes dannelse?

På Engbjergskolen betyder det:

- *At vi i samarbejde med alle ansatte har udarbejdet et pædagogisk grundlag og vision som gælder for både undervisnings- og fritidsdel.*
- *at ledelsen har månedlige møder med alle ansatte i SFO-en om børnesyn, skolesyn, pædagogfaglighed m.m.*
- *at vi som ledelse er meget bevidste om, at samarbejdet mellem fritidsdel og undervisningsdel er ligeværdigt og gensidigt beriger hinanden.*
- *at ledelsen deltager i de ugentlige møder*
- *at der er ansat en pædagog med koordinerende opgaver, som i det daglige står for ansvaret for kommunikation, aktiviteter og bemanding.*
- *pædagoger tilbydes relevant kurser for at udvikle deres faglighed.*